

کمیته حسابرسی:

هدف

فرایند

حرفه‌ای‌گری

ترجمه: حمیدرضا علمشاهی

هماهنگ نیست. نقش کمیته حسابرسی در راهبری شرکتها چیست؟ به طور خلاصه باید گفت: "کمیته حسابرسی باید بر گزارشگری مالی، مدیریت ریسک، کنترل‌های داخلی، رعایت ضوابط، اخلاقیات، مدیریت، حساب‌رسان مستقل و حساب‌رسان داخلی نظارت کند."

برخی از مسئولیتهای کمیته حسابرسی عبارتند از:

- اطمینان یافتن از شفافیت، قابل فهم بودن و اتکاپذیر بودن صورتهای مالی،
- اطمینان یافتن از تداوم و جامع بودن فرایند مدیریت ریسک به جای دوره‌ای و بخشی بودن آن،
- کمک به ایجاد تعهد گسترده در سطح سازمان برای دستیابی به کنترل‌های داخلی قوی و موثر با اتکا به خواست مدیران ارشد،
- بازنگری سیاستهای شرکت در ارتباط با رعایت قوانین و مقررات، اخلاقیات، تضاد منافع و رسیدگی به سوء مدیریت و تقلب،
- بازنگری دادخواهی یا دعاوی حقوقی جاری یا در نوبت رسیدگی در ارتباط با مسائل راهبری که یک طرف آن شرکت است،
- ارتباط مستمر با مدیریت ارشد راجع به وضعیت، پیشرفت و برنامه‌های جدید توسعه و نیز در ارتباط با موارد مشکل‌زا،
- اطمینان از امکان دستیابی حساب‌رسان داخلی به کمیته حسابرسی و کمک به توسعه ارتباطات، فراتر از نشستهای برنامه‌ریزی شده این کمیته،

چهره‌ای نو از نظام راهبری بنگاه

امروزه گستره راهبری صحیح، هیئت مدیره شرکتها و کمیته‌های وابسته به آن را ملزم می‌کند تا اثرگذار، آگاه، جستجوگر و پاسخگو باشند. اینها در واقع خبرهای خوبی برای ذینفعان است. با این حال، آیا زمان آن نرسیده است که کسی پرسشهای جدی مطرح کند، به عمق موضوع بنگرد و پاسخگویی را شکل دهد؟

اما اگر خبرهای بدی در کنار این موضوع جدید جهانی وجود داشته باشد، این است که دامنه ذینفعان گسترده‌تر شده است. آن روزگار که اشخاص افتخار می‌کردند که عضو هیئت مدیره بیش از دهها شرکتند، گذشته است. آنچه امروزه در هیئت مدیره‌ها روی می‌دهد بسیار فراتر از وظایف سنتی اعضای هیئت مدیره است. جامعه که هنوز از ترفندهای شرکتها در سالهای اخیر متحیر است، بدرستی، بیشتر از همیشه مطالبه و کمتر از همیشه اطمینان می‌کند. مدیران شرکتها با چالشهای بزرگتر و تعهدات بیشتری روبریند و باید احتیاط بیشتری نسبت به مدیریت ریسک، رفتار حرفه‌ای، سیاستها، رویه‌ها و رهبری سازمانی از خود نشان بدهند. دست کم باید بگوییم که دیگر آزادی عمل گذشته را ندارند.

مسئولیت راهبری شرکتها میان چندین واحد سازمانی گسترده شده است. چهارستون اصلی راهبری موثر شرکتها عبارتند از: هیئت مدیره، مدیران اجرایی، حساب‌رسان داخلی و حساب‌رسان مستقل.

هیچیک از کمیته‌های هیئت مدیره بیشتر و بهتر از کمیته حسابرسی بر روی موضوع راهبری تمرکز نمی‌کند و با آن

- شناسایی روندها و بررسی برنامه‌های مدیریت برای پاسخگویی به آن روندها،
- اطمینان از افشای آثار رویدادهای مهم در گزارشهای مالی از سوی مدیریت،
- اطمینان از اینکه ارزیابی مخاطرات رفتار اخلاقی و رعایت ضوابط در برنامه حسابرسی حسابرسان داخلی گنجانده شده است.

کمیته حسابرسی باید بر گزارشگری مالی

مدیریت ریسک

کنترل‌های داخلی

رعایت ضوابط

اخلاقیات

مدیریت

حسابرسان مستقل و

حسابرسان داخلی نظارت کند

نظارت بدون دخالت

کمیته حسابرسی، در همان حال که به عنوان یک امین وظیفه دارد کارهای مدیریت را نظارت و مراقبت کند، باید مشاور و رایزن مدیریت نیز باشد و ایجاد تعادل بین این دو نقش، کاری چالش برانگیز است. کمیته حسابرسی باید به صورتی آشکار و مکرر با مدیریت ارتباط برقرار کند، اطلاعات دریافتی را به دقت بررسی کند و مدیریت را به طور مناسب مورد سؤال قرار دهد. با این حال، کمیته حسابرسی نباید نقش مدیریت را ایفا کند. برخی افراد از مسئولیت نظارتی کمیته به عنوان «نظارت بدون دخالت» نام می‌برند. خطوط اختیارات کمیته‌های حسابرسی و مدیریت نباید تحت هیچ شرایطی نامشخص باشد. باید درک و توافق روشنی درباره اینکه کجا کار مدیریت پایان می‌یابد و کار کمیته حسابرسی آغاز می‌شود، وجود داشته باشد. برای اطمینان از روشن بودن این موضوع، وجود روابط قوی در خلال

- بررسی برنامه‌ها، گزارشها و یافته‌های مهم حسابرسی داخلی،
- ایجاد امکان گزارشی مستقیم به کمیته برای حسابرسان مستقل.

فرهنگ حاکم بر سازمان

مدیریت، هیئت مدیره و کمیته حسابرسی همگی نقشهای مهمی در فرهنگ حاکم بر سازمان ایفا می‌کنند. مدیریت اجرایی بر اساس انتظارات هیئت مدیره، فرهنگ حاکم بر سازمان را تنظیم می‌کند. با وجود این کمیته حسابرسی مسئولیت دارد همچنانکه محیط رفتار اخلاقی و پیروی سازمان از قوانین و مقررات را نظارت می‌کند، فرهنگ حاکم بر سازمان را نیز مورد توجه قرار دهد. کوششهای یک کمیته حسابرسی پیشرو در نظارت کلی بر آیین رفتار سازمانی عبارتند از:

- اطمینان از تدوین و برقراری آیین رفتار سازمانی،
- بررسی و تایید آیین یادشده و بحث پیرامون بازنگریهای مورد نیاز در هر سال،
- اطمینان از اینکه کارکنان آیین رفتار سازمانی را دریافت کرده‌اند، آن را فهمیده‌اند و آموزشهای لازم مربوط به آن را دیده‌اند،
- اطمینان از این که هیئت مدیره نسخه‌ای از آیین یادشده را دریافت کرده و آموزشهای مرتبط را دیده است،
- اطمینان از اینکه راههای ارتباطی به طور موثر کار می‌کنند،
- دریافت و بررسی خلاصه گزارش موارد نقض آیین رفتاری و پیگیریهای مربوط،
- اطمینان از اینکه مدیریت در نقش خود برای ایجاد فرهنگ سازمانی، رفتاری اخلاق مدار دارد.
- کوششهای یک کمیته حسابرسی پیشرو در نظارت بر برنامه‌های رفتار اخلاقی و رعایت مقررات عبارتند از:
- اطمینان از پیروی از قوانین و مقررات،
- آگاه بودن از اینکه مدیریت سازمان چگونه اثربخشی برنامه‌ها را مراقبت و تغییرات مورد نیاز را اعمال می‌کند،
- برگزاری نشستهای دوره‌ای با مدیر برنامه‌های رفتار اخلاقی به منظور بحث پیرامون مخاطرات عمده، وضعیت، موضوعات و اثربخشی برنامه‌ها،
- آگاه بودن از موضوعات، رسیدگیها و اقدامات مهم انضباطی،

پرسشهای درستی را مطرح سازند. آنها باید از آستانه اهمیت آگاه باشند، رویه های جاری حسابداری را با رویه های جایگزین دیگر بسنجند، برآوردهای عمده را در برابر داده های تاریخی مورد بررسی قرار دهند و عرصه های بیشتر مناسب برای انجام تقلب را مورد بحث قرار دهند.

آنها همچنین باید اظهار نظرهای حسابرسان داخلی و مستقل را جویا شوند، گزارشها را بخوانند و مشروح آن را با اطلاعات دیگر بسنجند و از چک لیست برای اطمینان از پاسخگویی به الزامات افشاگری استفاده کنند.

نشستهای کمیته و خارج از آن ضروری است. مدیریت باید کمیته حسابرسی را به عنوان یک دارایی در نظر بگیرد و داده های آن را ترجیحاً پیش از تصمیمگیریهای اصلی و نه پس از آن، مطالبه کند.

ارتباطات پیوسته به ایجاد روابط متبنی بر اعتماد میان مدیریت و کمیته حسابرسی کمک می کند. با وجود این، دستیابی به اعتماد، نیازمند زمان و تعهد طرفین است. برای روشن ساختن سطح ارتباط مورد انتظار بین اعضای کمیته حسابرسی و مدیریت، «چک لیست ارتباطات» مشروح در جدول ۱ را ملاحظه کنید.

جدول ۱- چک لیست ارتباطات کمیته حسابرسی با مدیریت

- مدیریت به آسانی در دسترس است.
- مدیریت به طور منظم با اعضای کمیته حسابرسی در تماس است.
- مدیریت، پرسشهای اعضای کمیته حسابرسی را به طور کامل و فوری پاسخ می دهد.
- مدیریت، اطلاعات مبتنی بر حقایق برای اثبات پاسخهای خود ارائه می کند.
- مدیریت در مواردی که پاسخ سؤال را ندارد، مسئولیت آن را می پذیرد.
- مدیریت از کمیته حسابرسی با استفاده از منابع موجود و کارشناسان پشتیبانی می کند.
- مدیریت کمیته حسابرسی را بموقع از موضوعهای مهم آگاه می سازد.
- مدیریت از داده های کمیته حسابرسی پیش از تصمیمگیریهای اصلی استفاده می کند.

کمیته حسابرسی همچنین باید مطمئن شود که گروه رهبری مالی، شایسته و کارآمد است، مباحث مربوط به برنامه ریزی برای جایگزینی در نظر گرفته شده است و کل فعالیت مالی در وضعیت مستحکمی قرار دارد.

مدیریت ریسک

فرایند مدیریت ریسک در سطح شرکت، همانند چارچوب یکپارچه کوزو (COSO) در مورد مدیریت ریسک بنگاه، می باید به اجرا درآید و در آن ریسکهای اساسی در تمام سطوح سازمانی (راهبردی، عملیاتی، گزارشگری و رعایت ضوابط) مشخص شود.

مدیریت ریسک بنگاه نگرشی نظام مند و هماهنگ شده در سطح شرکت در قالب نظام راهبری بنگاه است که از آن برای تعریف، کمی سازی، پاسخگویی و نظارت بر نتایج رویدادهای بالقوه استفاده می شود. سازمان باید از طریق نظارت بر سوابق تحقق ریسک از گذشته درس بیاموزد و همچنین با مشخص کردن ریسکهای نو پدید، برای آینده برنامه ریزی کند. توجه داشته باشید که تمام ریسکها بد نیستند.

موضوعات اصلی مورد توجه

چه چیزی فکر اعضای کمیته حسابرسی را مشغول می کند؟ در میان دست کم ده دوازده موضوعی که در ذهن دارند (یا باید داشته باشند) ۵ موضوع اصلی وجود دارد: دقت مالی، مدیریت ریسک، ارزیابی کنترل، نظارت حسابرس مستقل و استفاده موثر از حسابرسی داخلی.

دقت مالی

نگرانی اولیه در مورد دقت مالی شامل کفایت افشای مالی، تغییرات مهم و رویه های تجاری و حسابداری، گزارشگری صحیح و واقعی و بررسیهای ضمنی صورتهای مالی است. اعضای کمیته حسابرسی باید برای ایجاد هشیاری مالی،

میزان تمایل سازمان برای پذیرش ریسک باید مورد بحث قرار گیرد و در مورد سطح پذیرفتنی ریسک و فرایند نظارت بر ریسک توافق به دست آید.

ارزیابی کنترل

به منظور دستیابی به فرایند موثر ارزیابی کنترل، کمیته حسابرسی باید در صف مقدم باشد و شناختی از فرایند مدیریت برای ارزیابی کنترل‌های داخلی، کنترل‌های قانونی مربوط و ریسک‌های بزرگ رویاروی سازمان داشته باشد. باید فرایند ارزیابی و گزارشگری کنترل‌های مالی و نیز دیگر کنترل‌ها در سراسر سازمان وجود داشته باشد. همچنین باید برنامه پیشگیری و کشف تقلب به اجرا درآید. باید در مورد واژه‌ها، تعاریف و مباحث مورد بحث، صراحت و توافق وجود داشته باشد. در درون کل فرایند کنترل باید شفافیت افشا، به روزآوری مطالب، بحث پیرامون آثار کنترل، مراقبت و نظارت، بررسی برنامه ارزیابی حساب‌برسان مستقل و بحث درباره اظهارنظرهای آنها، و بررسی فنون به کاررفته برای تشخیص تقلب وجود داشته باشد. توجه داشته باشید که چارچوب یکپارچه کنترل داخلی کوزو ابزار سودمندی در این زمینه است.^۲

نظارت بر حساب‌برس مستقل

کمیته حسابرسی باید مسئولیت ارتباط با حساب‌برسان مستقل، یعنی کسانی که در مورد صورتهای مالی سالانه اظهار نظر می‌کنند، را به عهده داشته باشد. چنین روابطی مستلزم گزارشدهی مستقیم، ارتباط پیوسته، نشستهای مداوم و مباحثات جدی پیرامون دامنه و نتایج حساب‌برسی است. وظیفه نظارتی همچنین شامل حق الزحمه، دامنه، معیار گزینش، استقلال، جابه‌جایی، نظارت و ارزیابی عملکرد می‌شود. اگر مدیریت به جای کمیته حساب‌برسی، مسئولیت ارتباط با حساب‌برسان مستقل را داشته باشد، کمیته باید فوراً گام‌های لازم برای انتقال این مسئولیت به کمیته را بردارد.

استفاده موثر از حساب‌برسی داخلی

فعالیت حساب‌برسی داخلی که توسط کارشناسان حرفه‌ای

برخوردار از درکی عمیق از فرهنگ، سیستمها و فرایندهای تجاری، انجام می‌شود، این اطمینان را فراهم می‌کند که کنترل‌های داخلی موجود برای کاهش ریسکها کفایت می‌کند، که فرایندهای راهبری کافی است، و این که اهداف و مقاصد سازمانی تحقق می‌یابد.

کمیته حساب‌برسی و حساب‌برسان داخلی هر دو مستقل اند و باید دسترسی متقابل به یکدیگر داشته باشند. حساب‌برسان داخلی، نظرات، اطلاعات، پشتیبانی و آموزش واقعینانه برای کمیته حساب‌برسی فراهم می‌کنند و این کمیته نیز اعتبار و قدرت نظارت را برای حساب‌برسان داخلی فراهم می‌سازد.

حساب‌برس داخلی رسمی^۳ تجلی‌گر حرفه‌ای‌گری و شایستگی است و استانداردهای بین‌المللی حساب‌برسی داخلی، شکل دهنده اصول حرفه حساب‌برسی داخلی است. فعالیت حساب‌برسی داخلی باید براساس استانداردها انجام شود، تابع ضوابط کنترل کیفیت^۴ و برنامه بهبود^۵ باشد، از منشور حساب‌برسی داخلی برخوردار باشد و از آن تبعیت کند. همچنین کار حساب‌برسان داخلی و مستقل برای دستیابی به حداکثر کارایی و اثربخشی باید هماهنگ شود.

تعیین ارزش حساب‌برسی داخلی

داشتن درک عمیق از بیطرفی، ساختار گزارشگری، استقلال کاری، مدیریت ریسک، تامین نیرو، اولویت بندی حساب‌برسی داخلی و اینکه چگونه فعالیت حساب‌برسی داخلی ارزش افزوده می‌آفریند، به تامین مقصود کمک می‌کند.

بیطرفی

بمنظور حفظ بیطرفی، حساب‌برسان داخلی نباید هیچگونه تعلق شخصی یا حرفه‌ای با محلی که حساب‌برسی می‌شود داشته باشند و ذهنیت بیطرفانه و بیغرضانه را در ارتباط با تمام کارهای خود حفظ کنند.

ساختار گزارشگری

برای تضمین شفافیت و خنثی ساختن تبانی و تضاد منافع، بهترین شیوه آزموده شده دلالت بر این دارد که فعالیت حساب‌برسی داخلی باید دارای رابطه گزارشدهی دوگانه باشد. مدیر ارشد حساب‌برسی^۶ باید به مدیر اجرایی^۷ گزارش کند تا از کمک وی برای هدایت،

بر تغییرات سازمانی که ممکن است موجب تغییر برنامه حسابرسی شود، باید به خوبی مجهز و در وضعیتی باشد که بتواند پیشنهادهای سنجیده و آگاهانه در مورد استفاده موثر از منابع حسابرسی داخلی به مدیریت و هیئت مدیره ارائه کند.

ایجاد ارزش افزوده

حسابرسی داخلی به مدیریت و هیئت مدیره خدمت می‌کند، فضای اخلاقی و اثربخشی و کارایی عملیات را ارزیابی و شبکه‌ای مطمئن برای پیروی سازمان از قوانین و مقررات و به طور کلی بهترین روشهای کسب و کار فراهم می‌کند.

طرح سنو الهای مناسب

از آنجا که کمیته حسابرسی در برابر هیئت مدیره مسئول نظارت بر گزارشگری مدیریت در ارتباط با کنترل‌های داخلی است و به دلیل اینکه حسابرسان داخلی نقش کلیدی در ارزیابی و گزارشدهی در مورد مدیریت ریسک و کنترل‌های داخلی دارند، این دو شخصیت در ایجاد ارتباط سالم متقابل سهیم اند. ارتباط مهم میان اثربخشی کمیته حسابرسی و حسابرسی داخلی حکم می‌کند که اعضای کمیته درک عمیقی از روشهای مناسب حسابرسی داخلی و اینکه فعالیت حسابرسی داخلی چگونه انجام می‌پذیرد، داشته باشند. هر عضو کمیته حسابرسی دست کم باید بتواند به ۲۰ پرسش پاسخ دهد. این پرسشها (جدول ۲) ابزاری برای آگاهی اولیه از زمینه‌هایی است که اعضای کمیته ممکن است در مورد آنها نیازمند اطلاعات بیشتری باشند.

ترسیم راهکار

کمیته حسابرسی چگونه به مسئولیتهای مهم راهبری خود عمل می‌کند، اهدافش را به دست می‌آورد، منظور خود را برآورده می‌سازد و انتظارات فراوان هیئت مدیره، سهامداران و دیگر افراد ذینفع را تامین می‌کند؟

منشور کمیته حسابرسی، طرح کلی کمیته برای انجام عملیات است. منشور کمیته حسابرسی که باید برای تامین مطلوب نیازهای رشته صنعتی، ماموریت و فرهنگ یک سازمان کاملاً انطباق یافته باشد، باید فرایندها، روشها و مسئولیتهایی را که از

پشتیبانی و ارتباط اداری برخوردار شود و به کمیته حسابرسی گزارش دهد تا قدرت اجرایی، جهتگیری راهبردی و پاسخگویی به دست آورد.

استقلال

منشور حسابرسی داخلی باید استقلال فعالیت حسابرسی داخلی را با استفاده از رابطه گزارشدهی دوگانه تامین کند. حسابرسان داخلی باید به اسناد و افراد مورد نیاز دسترسی داشته و مجاز باشند روشهای مناسب رسیدگی را بدون مانع به کار گیرند.

مدیریت ریسک

مدیریت ریسک بنگاه که توسط مدیریت استقرار می‌یابد، به وسیله حسابرسان داخلی از نظر اثربخشی و کارایی ارزیابی می‌شود. به طور مشخص، موضوع کاهش ریسک و ریسکهای موجود باید بررسی شود و حسابرسان داخلی در مورد فرایند مدیریت ریسک اظهار نظر کنند.

تامین نیرو

گستره وسیعی از مهارتها و تخصصها و توسعه حرفه‌ای مداوم، موارد مهمی در شکل‌گیری و تداوم فعالیت موثر حسابرسی داخلی است. عوامل اصلی شامل آگاهی عمیق از رشته صنعتی شرکت و استانداردهای حسابرسی داخلی و روشهای پذیرفته شده، درک و تخصص فنی، دانش و مهارت استقرار و بهبود فرایندها در زمینه‌های مالی و عملیاتی و مهارتهای قوی در برقراری رابطه و ارائه مطالب است.

اگرچه هنگامی که شایستگیهای کم نظیر و مهارتهای ویژه، تامین پذیر و یا در دسترس نیست، تامین نیرو از منابع مشترک و خارج شرکت ضروری است اما فعالیت حسابرسی داخلی باید از درون شرکت هدایت شود.

اولویت بندی

اولویت بندی موثر به مفهوم در نظر گرفتن اولویتهای ریسک سازمان و در پیش گرفتن روش مبتنی بر ریسک در برنامه ریزی حسابرسی داخلی است. مدیر ارشد حسابرسی، با نظارت مستمر

موافقت با گزینش یا عزل مدیر ارشد حسابرسی، انتصاب، ارزیابی، تعیین محدودیتهای زمانی و برکناری (با موافقت کل اعضای هیئت مدیره) حسابرسان مستقل و ارزیابی استقلال حسابرسان داخلی و مستقل است، ترسیم کند.

پانوشتها:

1- Enterprise Risk Management (ERM)

۲- برای اطلاع بیشتر به منابع زیر رجوع کنید:

مهام، کیهان، پوریا نسب، امیر، کنترل داخلی چارچوب یکپارچه (جلد اول)، سازمان حسابرسی، چاپ دوم، سال ۱۳۷۷

مهام، کیهان، پوریا نسب، امیر، کنترل داخلی چارچوب یکپارچه (جلد دوم)، سازمان حسابرسی، چاپ دوم، سال ۱۳۸۳

3- The Chartered Internal Auditor (CIA)

4- Quality Assurance

5- Improvement Program

6- The Chief Audit Executive (CAE)

7- Chief Executive Officer (CEO)

منبع:

The Institute of Internal Auditors, The Audit Committee Auditors: Purpose, Process, Professionalism,

سوی هیئت مدیره به کمیته حسابرسی واگذار شده است به روشنی نشان دهد. به طور خلاصه منشور حسابرسی دستور کار یکساله کمیته را ترسیم می کند.

منشور کمیته حسابرسی باید الزامات عضویت در کمیته شامل شرایط کارشناس مالی را تعریف کند، اجازه تجدیدنظر و تغییرات سالانه را بدهد، حداقل تعداد نشستهای کمیته را تعیین کند، نشستهای اداری با اشخاص مناسب را در نظر بگیرد و اجازه تامین مشاوران مورد نیاز از خارج شرکت را فراهم سازد. منشور همچنین باید مسئولیتهای کمیته در ارتباط با مدیریت ریسک، مباحث مربوط به رعایت ضوابط، و بررسی اثربخشی خود کمیته را ترسیم و زمینه های معینی را که کمیته حسابرسی باید بررسی و همچنین کسانی را که باید تحت بررسی قرار گیرند معین کند و نقشهای مشخص همچون نظارت بر تهیه گزارش سالانه و برنامه ریزی دستور کار سالانه برای خود در نظر گیرد.

افزون بر این و مهمتر اینکه منشور باید روابط کمیته حسابرسی با حسابرسان داخلی و مستقل را که شامل مسئولیت بررسی و

جدول ۲- بیست سؤال برای اعضای کمیته حسابرسی

- ۱- آیا لازم است حسابرسی داخلی داشته باشیم؟
- ۲- حسابرسی داخلی چگونه باید انجام شود؟
- ۳- حسابرسی داخلی چه وظیفه ای باید داشته باشد؟
- ۴- چه روابطی میان حسابرسان داخلی و کمیته حسابرسی برقرار است؟
- ۵- حسابرسان داخلی از نظر اداری باید به چه کسی گزارش دهند؟
- ۶- نیروی انسانی برای فعالیت حسابرسی داخلی در شرکت چگونه تامین می شود؟
- ۷- حسابرسان داخلی چگونه کارشناسان مورد نیاز برای انجام وظایفشان را تامین و حفظ می کنند؟
- ۸- آیا فعالیتهای حسابرسان داخلی در شرکت به طور مناسب با فعالیتهای حسابرسان مستقل هماهنگ شده است؟
- ۹- برنامه حسابرسی داخلی شرکت چگونه طراحی شده است؟
- ۱۰- برنامه حسابرسی داخلی شرکت چه چیزی را پوشش نمی دهد؟
- ۱۱- یافته های حسابرسی داخلی چگونه گزارش می شوند؟
- ۱۲- مدیران شرکت برای پاسخگویی به پیشنهادهای یافته های حسابرسی داخلی چه الزاماتی دارند؟
- ۱۳- حسابرسان داخلی شرکت در رابطه با تقبل چه خدماتی ارائه می کنند؟
- ۱۴- از اثربخشی و کیفیت حسابرسی داخلی چگونه مطمئن می شویم؟
- ۱۵- آیا حسابرسی داخلی شرکت از منابع کافی برای انجام وظایف خود برخوردار است؟
- ۱۶- آیا حسابرسی داخلی شرکت از سوی مدیران ارشد اجرایی و گروه مدیریت ارشد پشتیبانی مناسب می شود؟
- ۱۷- آیا از کفایت کنترلهای داخلی شرکت درباره با ریسکهای عمده رضایت داریم؟
- ۱۸- آیا موضوعات دیگری هستند که باید مورد توجه قرار گیرند؟
- ۱۹- آیا راههای دیگری در شرکت برای پشتیبانی متقابل کمیته حسابرسی و حسابرسان داخلی وجود دارد؟
- ۲۰- آیا از عملکرد حسابرسی داخلی رضایت داریم؟